

Tednik Učiteljski Tovariš.

Glasilo avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Štev. 13.

V Ljubljani, 29. sušca 1907.

XLVII. leto.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja vsak petek. Ako je ta dan praznik, izide list dan pozneje. Vse leto stoji 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Posamezna številka 16 h. Spise je pošiljati samo na naslov: Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ v Idriji. Naročnino prejema Francišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Rokopisov ne vračamo. — Za oznanila je plačati od dvostopne petit-vrste po 20 h, če se oznanilo tiska enkrat; po 18 h, če se tiska dvakrat, in po 16 h, če se tiska trikrat; če se večkrat tiska, snaten popust. Oznanila sprejema „Učiteljska tiskarna“. Priloge poleg poštnine 6 K.

Vsebina: Naša organizacija. — Naš denarni zavod. — Bedno stanje učiteljstva in zahteva po odpomoči. — Moji napori, uspehi in neuspehi. — Boda našega kmeta. — Iz naše organizacije. — Politiški pregled. — Vestnik. — Razgled po šolskem svetu. — Raznoterosti. — Listnica uredništva. — Inserati.

Naša organizacija.

+ Slovensko učiteljstvo ima danes tako lepo organizacijo, da je morata biti vesela vsak zaveden učitelj in vsaka zavedna učiteljica, ki imata v sebi kaj stanovskega ponosa in ljubezni do lastnega stanu. Nastala je naša organizacija počasi, a gotovo. Ko pa imamo sedaj vse tako lepo uvedeno, je dolžnost nas vseh od najmlajše tovarišice do sivolasnega tovariša, da posvete del svojih moči in del svoje energije narodnemu organizacijskemu delu, ki mu naj bo trdna opora naša stanovska organizacija. Pri nas dela lahko sedaj vsak, kdor ima resno voljo, kdor hoče delati.

Kdor ima veselje do političnega delovanja, ta naj se pridruži tovarištvu okrog „Učit. Tovariša“; nadarjen pedagog naj pristopi v kolo „Popotnikovih sotrudnikov“; kdor hoče pa mirno in idealno delovati, naj se približa „Zvončku“ in pomaga ubirati harmonične glasove v korist naši mladini, ali pa naj ob strani „Domačega ognjišča“ deluje za tesnejše zblizanje šole in domače hiše.

Prilike imamo torej dovolj, da posvetimo svoje duševne moči in zmožnosti koristi šolstva, svojega stanu in našega ljudstva. Dolžnost vsakega posameznika pa je, da ne skriva in ne zakapa svojih talentov, nego da jih daje na razpolago naši organizaciji ter tako pripomore po svoje k skupnemu napredku. Vsak in vsaka naj smatra sebe za bistveni del celote, potem pride njegovo delo — vzneseno od stanovske zavednosti — skupnosti v korist. Korist posameznika je utemeljena z egoističnega stališča, glede skupnosti pa je zavrgljiva, ker ji je dostikrat v kvar.

Vsakemu tovarišu in vsaki tovarišici pa so v pomoč vrla naša okrajna učiteljska društva in naš parlament — naša „Zaveza“. Za tisk imamo svojo tiskarno, ki nas literarno podpira, hranilnico, „Jubilejsko samopomoč“ in „Vdovsko društvo“, ki nam omogočajo, da iščemo v domačem krogu zaupanja in utehe v gmotnih skrbih.

Imamo „Narodno šolo“, ki je krepka opora našim šolam, snujemo „Učiteljski konvikt“, ki je za sedaj ideal našim napornim prizadevanjem.

Seveda nismo s svojo organizacijo še na višku, temveč je naša pot zastavljena še vedno navzgor; vendar mnogo imamo

že, in to izboljšavati je dolžnost nas vseh. Učiteljstvo ima za seboj precejšen del preporoda, ki nas je izučil, da se smemo zanesti le na sebe in svojo moč. Za nami je že dokaj bridkih prevar in žalostnih izkušenj in utegnemo jih doživeti še več. Danes smo v dobi splošne dušne vstaje. Stanovi razbijajo verige, ki so bili vanje dosedej vkovani. Osvoboditi se hoče vse, da živi lahko popolnoma svobodno. Tudi mi si želimo takega osvobojenja. V delu je spas, v edinosti moč. Kar se tiče dela, je učiteljstvo vedno na svojem mestu, rado in zanesljivo dela, toda vedeti hoče, zakaj in komu dela. In ker dela, hoče tudi poštenega plačila za svoj trud, kakor ga zahtevajo drugi zemljani. Ravno pri tem pa se učiteljstvu godi taka krivica, kakršna se ne godi nobenemu drugemu stanu. To krivico odpraviti ne bo lahko, temveč bo treba za to vsestranskega dela.

Naša organizacija je ravno tisti ključ, ki nam odpre zaklenjena vrata v boljše čase. Ako bomo stali neomajano dalje na svojem stališču, pade tudi tisti zapah, ki nam zapira pot v blažjo in pravičnejšo bodočnost. Dotlej pa se tesno oklenimo svojih društev, svojih listov, svojih podjetij! Bodimo med seboj v vednem stiku, branimo svojo pravico in podpirajmo zatirane tovariše v boju, da ne omagajo. Naši pogledi naj bodo vedno uprti tja, kjer bi nam utegnili naši sovražniki škodovati. Zavedajmo pa se vedno, da smo učitelji, in čeravno od mnogih prezirani in zaničevani, vendar medsebojno združeni tako, da se ob to združeno moč razbijejo vsa nasprotovanja in vse sovražnosti. Mi pa nastopimo zmagonosno svojo pot daljne prosvete.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,

— registrovana zadruga z omejenim jamstvom. —
Promet do konca svečna 1907 K 23.245.19.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštnih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.